

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2025 / 16

TÜSİAD

28 Nisan 2025

BU SAYIDA:

AB – BİRLEŞİK KRALLIK
SAVUNMA
ULAŞTIRMA
DİJİTAL
ÇEVRE - AÇIK DENİZLER ANTLAŞMASI
SCHENGEN ALANI

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
LONDON	londonoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

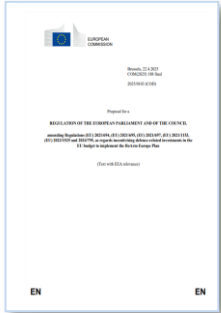
HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB – Birleşik Krallık

- 19 Mayıs'ta gerçekleştirilmesi planlanan AB-Birleşik Krallık Zirvesi öncesinde AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve Birleşik Krallık Başbakanı Keir Starmer bir araya geldi. Enerji, göç, güvenlik ve savunma konularını ele alan Keir Starmer ve Ursula von der Leyen Ukrayna'nın egemenliği ile toprak bütünlüğünün "pazarlık konusu" edilemeyeceğinin altını çizerek, barış çabalarına yönelik güçlü desteği yineledi. Avrupa'nın savunma harcamalarını artırması gerektiğini değerlendiren Starmer ve von der Leyen, "**Stratejik Güvenlik ve Savunma Ortaklığı** Anlaşması" tamamlamak amacıyla çalışmaları sürdürdüklerini, bu anlaşmanın AB'nin SAFE Programı kapsamındaki ortak tedarik projelerine Birleşik Krallık'ın katılımının önünü açabileceğini belirtti. [İnternet bağlantısı için](#)

Savunma

- AB Komisyonu AB bütçesini yeni savunma hedeflerine uyarlamak amacıyla "Savunma Yatırımlarının AB Bütçesi Kapsamında Artırılması" başlıklı yönetmelik tasarısını yayımladı. Yönetmelik tasarısı, Avrupa'nın savunma teknolojisi ve sanayi tabanı (European Defence Technology and Industrial

Base-EDTIB) kapsamındaki yatırımları hızlandırmak, süreçleri sadeleştirerek eşgüdümü güçlendirmek amacıyla mevcut AB finansman programlarında hedefli değişiklikler gerçekleştirilmesini öneriyor. Ayrıca, Avrupa Stratejik Teknolojiler Platformu (STEP) kapsamının, "2030 Hedefli Avrupa Savunma Hazırlığı" başlığıyla yayımlanan Beyaz Kitap'ta belirtilen öncelikli alanları kapsayacak şekilde genişletilmesini amaçlıyor.

Yasa tasarısının hedeflediği değişikliklerden bazıları şöyle sıralanıyor:

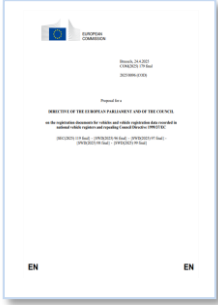
- Avrupa Stratejik Teknolojiler Platformu'nun (STEP) öncelikli savunma teknolojilerini (örneğin yapay zeka, siber güvenlik, insansız hava araçları) kapsayacak şekilde genişletilmesi,
- "STEP" uygunluk teyidi" (STEP mührü) sayesinde Avrupa Savunma Fonu (EDF), Ufuk Avrupa ve Dijital Avrupa Programı (DEP) kapsamındaki savunma projelerinin fonlara erişimlerinin artırılması,
- Ufuk Avrupa (Horizon Europe) yönetmeliği üzerinde öngörülen değişiklikler sayesinde çift kullanımlı teknolojiler ve savunma teknolojileri alanında çalışan start-up'ların Avrupa İnovasyon Konseyi tarafından sağlanan desteklerden yararlanması,
- Sivil ve savunma amaçlı teknolojilerin üretimini desteklemek üzere Dijital Avrupa Programı'nın Yapay Zeka Giga Fabrikaları gibi teknolojileri içerecek şekilde genişletilmesi,
- AB Uyum Politikası fonlarından Avrupa Savunma Fonu (EDF) ve Mühimmat Üretimini Destekleme Yasası'na (ASAP) kaynak aktarımına olanak sağlanması,
- Mühimmat Üretimini Destekleme Yasası uygulama süresinin 31 Aralık 2026 tarihine kadar uzatılması,
- Avrupa'yı Bağlantılandırma Aracı (Connecting Europe Facility) üzerinde yapılan değişikliklerle askeri hareketlilik ve çift kullanımlı dijital altyapı desteğinin artırılması.

Ayrıca, çift kullanımlı ulaşım altyapısı projelerini desteklemek amacıyla AB ülkelerinin Uyumlaşma Fonu'ndan "Avrupa'yı Bağlantılandırma Aracı"na kaynak aktarabilmesini sağlayacak koşullar oluşturuluyor. Ek olarak, bulut, yapay zeka ve 5G sistemleri gibi çift kullanımlı dijital kapasite projelerini desteklemek üzere Avrupa'yı Bağlantılandırma Aracı'nın kapsamının genişletilmesi hedefleniyor.

Önümüzdeki Haziran ayı içerisinde AB Komisyonu'nun savunma alanındaki yasal çerçeveyi sadeleştirmeyi hedefleyen "Omnibus Savunma Sadeleştirme Paketi" yayımlanması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ulaştırma

- AB Komisyonu teknolojik gelişmelere uyum sağlamak, yol güvenliğini artırmak ve hava kalitesini iyileştirmek amacıyla yol güvenliği ve araç tesciline ilişkin AB kurallarını önemli ölçüde güncelleyen iki yeni yasa tasarısı sundu:

- Ticari araçların periyodik teknik muayenesi ve karayollarındaki kontroller hakkındaki düzenlemelerin güncellenmesine ilişkin yönerge tasarısı,
- Araç tescil belgeleri hakkındaki düzenlemeleri güncelleyen yönerge tasarısı.

Araç muayene süreçlerinin çağdaşlaştırılması, yüksek emisyonlu araçların kapsamlı tespiti, kilometre sayacı sahteciliğiyle mücadele edilmesi, elektrikli araçlar ve sürücü destek sistemlerinin artan şekilde kullanımının dikkate alınması yasa tasarılarının hedefleri arasında yer alıyor.

Yasa tasarıları ile şu değişiklikler öngörülmüyor:

- Elektrikli araçlar ve elektronik güvenlik sistemleri için periyodik teknik muayenelerin uyarlanması ve elektronik güvenlik sistemleri için yeni test unsurlarının teknik muayene sürecine ilave edilmesi.
- 10 yıldan eski otomobil ve hafif ticari araçlara yıllık muayene zorunluluğu getirilmesi.
- Yüksek emisyonlu araçların tespit edilmesi ve veri manipülasyonunun önlenmesi amacıyla "ultra ince partiküller ve azot oksitler" (NOx) için yeni emisyon testi yöntemlerinin uygulamaya konulması.
- Yol kenarı denetimlerinde uzaktan algılama (remote sensing) yoluyla NOx partikülleri ve gürültü ölçümü yapılması.
- Araç tescil ve muayene sertifikalarının dijitalleştirilmesi; sınır ötesi veri paylaşımının kolaylaştırılması.

- Kilometre sayacı sahteciliğiyle mücadele için ulusal veri tabanlarının oluşturulması ve kilometre verilerinin sınır ötesi paylaşımının sağlanması.
- Araçların periyodik teknik muayene sertifikalarının AB ülkelerinde karşılıklı tanınması.
- 125 cm³ veya 11kW üzerindeki motosikletlere periyodik teknik muayene zorunluluğu getirilmesi.
- Yol kenarı denetimlerinde yük güvenliği kontrolü zorunluluğu getirilmesi.
- Yol güvenirlilik sertifikası ve araç tescil sertifikalarının dijitalleştirilmesi.
- Ulusal araç kayıtlarının birbiriyle bağlantılandırılması ve bu kayıtlardaki uyumlaştırılmış araç verileri setinin genişletilmesi (örneğin, ilk tescil ülkesi, tescil durumu ve araçta yapılan önemli değişikliklere ilişkin bilgiler).

AB Komisyonu halihazırda geçerli olan kuralların yeni teknolojilere ve elektrikli araç kullanımındaki artışa yeterince yanıt veremediğini ve ayrıca, mevzuattaki eksiklikler nedeniyle sınır ötesi iş birliğinin yeterli düzeyde sağlanamadığını belirtiyor.

Yasa tasarısının Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından olağan yasama süreci kapsamında kabul edilmesini takiben ikincil uygulama düzenlemelerinin AB Komisyonu tarafından hazırlanması gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Dijital

- AB Komisyonu Dijital Piyasalar Yasası (DMA) kapsamındaki yükümlülüklerini ihlal ettikleri gerekçesiyle Apple'ın €500 milyon, Meta'nın ise €200 milyon tutarında para cezası ödemesine karar

verildiğini açıkladı. Apple ile ilgili kararın, “App Store” dışındaki daha ucuz alternatifler hakkında kullanıcıların yeterli bilgilendirilmemesi nedeniyle alındığı belirtildi. Meta'nın ise "Onay veya Ödeme" modeli uyguladığı ve kullanıcılara daha az veri yoğunluklu hizmete erişim seçeneği sunmadığı için kural ihlali gerçekleştirildiğine karar verildiği açıklandı.

AB Komisyonu Apple'ın yönlendirme kısıtlamalarını kaldırması gerektiğini, Meta'nın ise çözüm olarak uygulamaya koyduğu yeni reklam modelinin uyumluluğunun incelenmesine devam edildiğini açıklıyor. Apple ve Meta'nın 60 günlük süre içerisinde kurallara tam uyum sağlamamaları halinde ilave cezalarla karşı karşıya kalma olasılığı bulunuyor.

AB Komisyonu tarafından yapılan ek açıklamada “Facebook Marketplace”in işletme kullanıcı sayısı eşliğini karşılamadığı için bundan böyle Dijital Pazarlar Yasası kapsamında yer almayacağı belirtildi. [Internet bağlantısı için](#)

Çevre - Açık Denizler Antlaşması

- AB Komisyonu “Ulusal Yargı Yetkisi Dışındaki Alanlar İçin Biyolojik Çeşitlilik Antlaşması” (diğer adıyla Açık Denizler Antlaşması) hükümlerinin AB hukukuna dahil edilmesini öneren [yönerge tasarısını](#) AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'na sundu. 2023 yılında AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tarafından imzalanan anlaşma okyanusların korunması, iklim değişikliğinin ele alınması ve biyolojik çeşitlilik kaybının önlenmesi ve 2030 yılına kadar okyanusların %30'unun korunması gibi hedefleri içeriyor.

Anlaşmanın kabulüne ilişkin yönerge önerisi şu eylemleri kapsıyor:

- Uluslararası sularda büyük ölçekli deniz koruma alanları kurulması,
- Uluslararası sularda gerçekleştirilecek faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi yapılması zorunluluğu getirilmesi,
- Denizlerle ilgili genetik kaynakların ve dijital genetik bilgilerin paylaşımının kolaylaştırılması,

- İdari süreçlerin sadeleştirilmesi.

Anlaşmanın AB yasalarına uyarlanmasını öneren yönerge tasarısının Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından görüşülerek kabulü sonrasında Haziran 2025 tarihinde Fransa'nın Nice kentinde düzenlenecek Birleşmiş Milletler Okyanus Konferansı öncesinde onaylanması bekleniyor.

Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ni (UNCLOS) temel alan Anlaşmanın onaylanmasına ilişkin belgelerin 60 ülke tarafından Birleşmiş Milletler'e sunulmasını takip eden 120 gün içinde Ulusal Yargı Yetkisi Dışındaki Alanlar İçin Biyolojik Çeşitlilik Antlaşması'nın yürürlüğe gireceği açıklanıyor. [Internet bağlantısı için](#)

Schengen Alanı

- AB Komisyonu, Schengen Alanı'nın işleyişini değerlendiren Schengen Durum Raporu'nu yayımladı. Raporla Schengen kurallarının uygulanmasının genel olarak iyi düzeyde olduğu ifade ediliyor. Schengen Alanı'nda yasa dışı olarak kalan üçüncü ülke vatandaşlarının geri dönüşünde 2024 yılında %12'lik artış sağlandığı ancak, bu oranın artırılması gerektiği belirtiliyor.

Önümüzdeki yıl çalışmaların şu alanlara odaklanması gerektiğine dikkat çekiliyor:

- Siyasi ve operasyonel yönetimin güçlendirilmesi,
- Güvenlik risklerini önlemek amacıyla dijitalleşme çerçevesinin uygulanması, Giriş/Çıkış Sistemi ve Avrupa Seyahat Bilgi ve Yetkilendirme Sistemi (ETIAS) gibi projelerin tam olarak hayata geçirilmesi,
- Sınır bölgeleri dahil olmak üzere kolluk kuvvetleri arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi,

- AB'de yasal ikamet hakkı olmayan kişilerin geri dönüşünün hızlı ve etkin şekilde yönetilmesi,
- Schengen Alanı içinde eşgüdümün güçlendirilmesi,
- Sınır ötesi suçlarla mücadelede ilerleme sağlanması hedefiyle hızlı ve etkili bilgi paylaşımı gerçekleştirilmesi. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 12 Mayıs, Eurogroup toplantısı
- 15 Mayıs, Dışişleri Konseyi (Ticaret)
- 19 Mayıs, AB-Birleşik Krallık Zirvesi
- 22-23 Mayıs, Rekabetçilik Konseyi
- 2-3 Haziran, AB-ABD Adalet ve İç İşleri Bakanlar Düzeyinde Toplantı

Konferanslar

- 6 Mayıs, "Ukraine's and Moldova's road to the EU: Getting fit to open negotiating clusters", www.epc.eu
- 8 Mayıs, "Trade, geopolitics and the EU's global role in an era of uncertainty", www.epc.eu
- 9 Mayıs, "Green, digital and resilient growth", www.bruegel.org
- 20 Mayıs, "EU Budget Conference 2025", [AB Komisyonu](#)